

men at det var Staten, som ejede Landejendommene fuldt ud. Landboerne vilde saa ganske naturligt være henviste til at søge deres Fordel enten ved at staa som Statsfæstere eller — hvad der vistnok vilde være bedre for dem — ved at staa som Administratører af Ejendomme, saaledes at Staten altsaa overtog Ejendommene i Genhold til de Bestemmelser, som findes i Lovforslaget, og antog den tidligere Gjer til at administrere Ejendommen paa Statens Vegne. Men det var dog egentlig ikke det Resultat, man skulde og vilde naa til! Nu vil maafte den ærede Forslagsstiller hertil sige: Ja, men nu ere Forholdene helt anderledes, end de vare den Gang, og man er ikke udsat for saadanne Kalamiteter i Fremtiden. Dertil vil jeg svare, at det vide vi intet om; det er Muligheder, som ligge i Fremtidens Stød, og som vi ikke kunne tale om som absolut udelukkede. Vi bør i alt Fald, naar vi lovgive, ogsaa tage saadanne Chancer med. — Der er et andet Punkt ved dette Lovforslag, paa hvilket jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden, og det er Spørgsmaalet om, hvorvidt man ikke ved det gaar Grundlovens Regel om Ejendomsrettens Ufrænelighed for nær. Det er jo den ærede Forslagsstiller's Tanke, at enhver, som ejer fast Ejendom, skal være forpligtet til at tage Statslaan — jeg siger Statslaan, men jeg ved vel, at det er Stats- og Kommunelaan — til $\frac{1}{12}$ af Værdien. Nu skal dette Laan gives ham i $3\frac{1}{2}$ pCts. Statshypoteklaansobligationer, og Spørgsmaalet er jo saa, om disse Obligationer virkelig ere fuld Valuta for den Forfkrivning, som Gjereren skal udstede for $\frac{1}{12}$ af Værdien. Dette afhænger af, hvilken Kurs Obligationerne have. Derom mener nu den ærede Forslagsstiller, at disse Hypotekobligationer ville naa op mod Parikurs eller vel endog saa ville komme til at staa i Parikurs. Jeg tror, at det er en Hovedstavaank ved hele den ærede Forslagsstiller's Tankegang, at han har kunnet gaa ud fra den Forudsætning, at man vilde kunne opnaa Parikurs for disse $3\frac{1}{2}$ pCts. Hypotekobligationer, ikke blot i Djeblisset — hvor man ganske sikkert ikke vil kunne det — men ogsaa for al Fremtid. Det vil tværtimod blive saaledes, at de ville komme til at staa væsentlig under pari. Den ganske vist noget taagebe Anvisning, som

den ærede Forslagsstiller giver paa, at man efterhaanden skal ombytte eller indfri Kreditforeningsobligationerne med Hypotekobligationer, vil jo lede til, at man vil holde Kreditforeningsobligationerne i Kurs, medens derimod Statshypotekobligationerne ville komme til at staa betydelig lavere. Men saa bliver Spørgsmaalet: Hvem skal bære det Tab, der fremstaar paa denne Maade, ved at den paagældende Gjer giver en Obligation paa $\frac{1}{12}$ af sin Ejendoms Værdi, men derfor ikke modtager fuld Valuta, men væsentlig under fuld Valuta? Hvis det Tab falder paa Gjereren — det er jeg ikke klar over efter Lovforslaget, som i det hele taget er utydeligt paa flere Punkter — mener jeg rigtignok, at man der er gaaet hans Ejendomsret for nær, naar man tvinger ham til at pantsætte $\frac{1}{12}$ af hans Ejendom uden at give ham fuld Valuta. Med Hensyn til Anbringelsen af Kommuneobligationerne har den ærede Forslagsstiller en Bestemmelse om, at de skulle tages af vedkommende til pari, og de skulle anvendes til at indfri de sekundære Prioritetslaan. Jeg ved ikke, om det er Meningen, at Gjerne af de sekundære Prioriteter i Ejendommene ere pligtige at tage Kommuneobligationerne til pari som Betaling for deres Prioriteter. Hvis det er Tilfældet, have vi her et aldeles lignende Forhold, at altsaa en Mand, der kan have en Obligation med sekundær Prioritet i en Ejendom f. Eks. til 12,000 Kr., bliver tvungen til at udløse denne Prioritetsobligation mod derfor at faa 12,000 Kr. i $3\frac{1}{2}$ pCts. Statshypoteklaansobligationer, hvis Værdi ikke er 12,000 Kr. Den Slags gaar ikke an, det er noget af det, som absolut maa ændres. Men jeg fremhæver det ganske særligt, fordi jeg over for dette Forslag, som vistnok den ærede Forslagsstiller selv vil erkende, ikke er tydeligt helt igennem, har en saa stærk Følelse, som man kan have af, at saa snart den ærede Ordfører kommer til at rede ud, hvorfra Kurstabet skal tages for ikke at lægge det over paa Gjerne af de faste Ejendomme, saa vil han se, at han tager Grunden bort fra hele den Bygning, han har opført.

Forslagsstilleren (Bluhme): Maa jeg takke den ærede Minister for hans Udtalelser, de vare i alt væsentligt mere imøde-